

Władysława Micek, Maria Kaczmarz

Współpraca Ludwiny Palki z zespołem metodyków biologii

Szczególnie bliska współpraca dr L. Palki początkowo z Ośrodkiem Metodycznym, a następnie Instytutem Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych (1972) w Krakowie datuje się od 1966 roku. Od początku istnienia zespołu nauczycieli metodyków biologii służyła im doradztwem i pomocą. Przez szereg lat uzyskiwali oni systematyczną pomoc w zakresie teorii i praktyki nauczania biologii.

Dotyczyła ona głównie następujących problemów:

- unowocześniania metod nauczania i uczenia się,
- strukturyzacji wiedzy biologicznej,
- wdrażania współczesnego systemu dydaktycznego,
- opracowywania wzorcowych konspektów, recenzji, sprawdzianów, testów olimpiad biologicznych.

Bezpośredni kontakt dr Ludwiny Palki z nauczycielami biologii miał miejsce na licznych konferencjach i konsultacjach zbiorowych organizowanych przez metodyków biologii. Stwarzał on okazję do przekazywania im informacji o aktualnych tendencjach w nauczaniu biologii i możliwościach jego unowocześniania, a także do ożywionych dyskusji nad konkretnymi problemami praktyki szkolnej czy publikacjami naukowymi. Wielu spośród nich włączało się do badań nad problemami kształcenia zawodowego przyszłych nauczycieli biologii. Ten bliski kontakt przyczyniał się do podwyższania

efektywności praktyk śródrocznych i ciągłych odbywanych przez studentów biologii WSP.

W związku z eksperymentami prowadzonymi w zakresie wdrażania nowego programu biologii do szkoły podstawowej w kl. IV, V, VI dr L. Palka prowadziła szkolenie nauczycieli w tym zakresie. Z wielkim zaangażowaniem wygłaszała dla nich wykłady, prowadziła seminaria i ćwiczenia. Wysokim poziomem charakteryzowały się także zajęcia prowadzone dla pozostałych grup nauczycieli biologii. W latach 1970-1980 opracowywała dla nich zagadnienia dotyczące:

- kształtowania pojęć z zakresu fizjologii roślin w szkole podstawowej,
- kształtowania struktur wiedzy w procesie wielostronnego uczenia się i nauczania biologii w szkole podstawowej,
- nowoczesnej i efektywnej organizacji procesu nauczania i uczenia się biologii,
- strukturalnego nauczania biologii,
- modernizacji metod nauczania i uczenia się biologii.

Na zajęciach mających ćwiczeniowy charakter opracowywali nauczyciele biologii pod jej kierunkiem konspekty lekcji ćwiczeniowych i problemowych, lekcji w ogrodzie szkolnym i lekcji wycieczek. W tych opracowaniach przestrzegano zasady strukturyzacji biologicznych treści nauczania. Zwracano uwagę na prawidłowy dobór środków dydaktycznych oraz strukturalny zapis w zeszytach przedmiotowym ucznia. Szczególnie dużo uwagi i czasu poświęcała przy tej okazji dr L. Palka na opracowanie zagadnień sprawiających trudności nauczycielom, w tym np. na kształtowanie pojęć i notatki w zeszytach przedmiotowym. Te zajęcia praktycznie cieszyły się ogromną popularnością wśród nauczycieli, bowiem przekazywana wiedza "trafiała do wszystkich słuchaczy", zaś wyważone koncepcje naukowe znajdowały potwierdzenie w praktyce szkolnej.

Jej studenci i czynni nauczyciele biologii pilnie śledzili i wykorzystywali publikacje książkowe oraz artykuły z "Biologii w Szkole". Duże znaczenie miała popularyzacja przez dr L. Palkę zasad strukturyzacji biologicznych treści nauczania. Nauczyciel początkujący a także doświadczony boryka się z narastającym napływem naukowej informacji biologicznej. I tu właśnie dr L. Palka przysłała z pomocą, gdyż trudne problemy strukturyzacji treści nauczania przełożyła na użytek szkolny. Wyzwalała i rozwijała inicjatywę wizytatorów metodyków oraz nauczycieli biologii w kierunku stosowania zasad strukturyzacji, celem selekcji wiedzy biologicznej w doborze metod nauczania i uczenia się biologii, w dokumentacji wiedzy ucznia oraz podczas kontroli i oceny wiadomości i umiejętności uczniów. Z Jej wiedzy i doświadczenia pedagogicznego korzystali: wizytatorzy-metodycy biologii, nauczyciele biologii szkół podstawowych i średnich, studenci kierunku biologii i magistranci wykonujący prace z dziedziny dydaktyki biologii, a także uczniowie szkół podstawowych i średnich. Z uczniami stopnia podstawowego i licealnego spotykała się dr L. Palka na zajęciach koła biologicznego, organizowanych przy współudziale jej studentów oraz w czasie wojewódzkich konkursów i olimpiad biologicznych.

Dr L. Palka była wybitnym pracownikiem naukowym i powszechnie cenionym dydaktykiem biologii. Mimo rozległych obowiązków służyła pomocą o każdej porze dnia, nie tylko nauczycielom województwa krakowskiego, ale również z innych terenów. Imponowała wiedzą i szlachetnością swojej osobowości.